

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Протокол № 78

Р І Ш Е Н Н Я

14 червня 2021 року

**Про схвалення зауважень та пропозицій
до Бюджетної декларації на 2022-2024 роки,
поданої Кабінетом Міністрів України**

Відповідно до частини третьої статті 152 Регламенту Верховної Ради України та статті 33 Бюджетного кодексу України Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув Бюджетну декларацію на 2022-2024 роки, схвалену постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 р. № 548 та **в и р і ш и в:**

1. Схвалити зауваження та пропозиції Комітету до Бюджетної декларації на 2022-2024 роки (додаються).
2. Зазначені зауваження та пропозиції надіслати до Кабінету Міністрів України та Комітету з питань бюджету для врахування під час доопрацювання Бюджетної декларації на 2022 – 2024 роки.

Голова Комітету

Г.Третьякова

**Схвалено
рішенням Комітету Верховної Ради України
з питань соціальної політики та захисту прав
ветеранів
14 червня 2021 року**

**Зауваження та пропозиції до Бюджетної декларації на 2022 – 2024 роки
поданої Кабінетом Міністрів України**

Бюджетна декларація на 2022 – 2024 роки схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2021 року № 548.

Пріоритетні напрями бюджетної політики на 2022 – 2024 роки ґрунтуються на положеннях Програми діяльності Кабінету Міністрів України, Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року, Національної економічної стратегії на період до 2030 року, програм співпраці з міжнародними організаціями, а також на засадах Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони, невід’ємною частиною якої є положення про створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з ЄС, Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020 – 2022 роки.

У середньостроковому періоді зусилля Уряду будуть спрямовані на підтримку макроекономічної стабільності, стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, виконання завдань спрямованих, зокрема, на:

- стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу;
- посилення обороноздатності і безпеки держави;
- розвиток агропромислового комплексу;
- формування чистого та безпечного довкілля, збереження та відновлення природних екосистем;
- розвиток адміністративних послуг та їх цифровізацію, інформатизацію суспільства, сприяння розвитку ІТ-бізнесу, підвищення рівня цифрової грамотності українців;
- посилення енергонезалежності;

створення ефективної та досконалої системи здійснення соціальної підтримки та пенсійного забезпечення населення;

розвиток системи соціального захисту ветеранів війни;

забезпечення якісної, сучасної і доступної середньої освіти, розбудову безпечної та інклюзивної системи освіти, створення сучасної системи професійної (професійно-технічної) освіти та забезпечення якості вищої освіти;

забезпечення доступу до основних медичних послуг;

підвищення рівня прозорості в управлінні державними фінансами.

Як зазначено у пояснювальній записці, проект акту безпосередньо не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, соціально-трудової сфери та сфери наукової та науково-технічної діяльності. Водночас встановлюються соціальні стандарти та завдання бюджетної політики, які будуть основою для розробки державного бюджету.

Щодо забезпечення належного соціального захисту громадян України у 2022 – 2024 роках.

У 2022 – 2024 роках підвищуватимуться прожитковий мінімум темпами, що на 2 відсоткових пункти перевищують показник прогнозного індексу споживчих цін, а також розміри державних допомог.

Для виплати деяких видів допомог, компенсацій, грошового забезпечення та оплати послуг окремим категоріям населення планується спрямувати у 2022 році 67,5 млрд грн, у 2023 році – 70,9 млрд грн, у 2024 році – 74,3 млрд гривень.

На реалізацію програм та заходів соціального захисту у 2022 – 2024 роках плануються видатки, серед яких:

виплата пільг і житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу у грошовій формі – 35,2 млрд грн щорічно;

надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому щорічна разова грошова допомога ветеранам війни і жертвам нацистських переслідувань та соціальна допомога особам, які мають особливі та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, – 1,4 млрд грн щорічно.

Оплата праці працівників бюджетної сфери, працівників державних органів та суддів.

На 2022 рік видатки на оплату праці працівників бюджетної сфери розраховано з урахуванням прогнозного розміру посадового окладу

працівника I тарифного розряду ЄТС та прогнозного розміру мінімальної заробітної плати; працівників державних органів, суддів – на рівні 2021 року.

Видатки на 2023 – 2024 роки на оплату праці працівників бюджетної сфери розраховано з урахуванням прогнозного розміру посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС та прогнозного розміру мінімальної заробітної плати; для працівників державних органів, суддів – на рівні 2021 року.

Пенсійне забезпечення

Показники видатків на 2022 рік, які спрямовуються на пенсійне забезпечення обраховані з урахуванням індексу споживчих цін, прогнозного обсягу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність:

з 1 січня – 1 934 грн, 1 липня – 2 027 грн, 1 грудня – 2 093 грн, що на 159 грн більше, ніж у грудні 2021 року.

Також під час розрахунку обсягу видатків на пенсійне забезпечення враховано видатки на здійснення з 1 березня індексації пенсій.

Крім того, враховано видатки на продовження виплати щомісячної доплати у розмірі 500 гривень 80-річним пенсіонерам та 400 грн пенсіонерам, яким виповнилося 75 років до досягнення ними 80 річного віку.

За таких умов видатки державного бюджету, що спрямовуватимуться Пенсійному фонду України на виплату пенсій у 2022 році, становитимуть 195,3 млрд гривень.

Водночас у 2022 році, як і у попередні роки, мінімальні пенсії виплачуватимуться у розмірах, не нижчих за встановлений законодавством прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність; за рахунок коштів державного бюджету здійснюватимуться видатки на пенсійне страхування окремих категорій громадян (осіб, які проходять строкову військову службу, здійснюють догляд за дитиною або інвалідом тощо).

У зв'язку із зростанням надходжень від сплати єдиного соціального внеску, що призведе до зменшення дефіциту коштів бюджету Пенсійного фонду України, потреба коштів Державного бюджету України на пенсійне забезпечення на 2023 – 2024 роки з урахуванням видатків на проведення щороку з 1 березня індексації пенсій прогнозується на рівні 2022 року і становитиме 195,3 млрд гривень.

Передбачений обсяг видатків державного бюджету для Пенсійного фонду України на 2022 – 2024 роки дозволить у повному обсязі забезпечити виплату пенсій, доплат, надбавок та допомог відповідно до чинного законодавства.

Державна політика у справах ветеранів.

Система соціальної підтримки захисників України та членів їх сімей, родин загиблих захисників перестала бути лише послуго-орієнтованою. Вона враховує потреби різних верств ветеранів війни та сприяє їх особистісному професійному та людському розвитку.

Відбувається:

спрощення надання пільг, послуг і гарантій ветеранам війни, членам їх сімей та родинам загиблих захисників, забезпечення їх доступу до електронних послуг і сервісів;

реінтеграція ветеранів війни в суспільство, надання їм послуг з професійної освіти, створення умов для переходу військовослужбовців – ветеранів війни з військової кар'єри до цивільного життя;

удосконалення державної політики вшанування пам'яті загиблих захисників України, формування позитивного образу ветерана;

комплексна реабілітація ветеранів війни та членів їх сімей, розвиток ветеранського спорту.

Проаналізувавши зміст Бюджетної декларації, слід звернути увагу на наступне.

1. З метою подальшого удосконалення діяльності щодо утвердження та забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні як визначального чинника у процесі формування та реалізації державної політики Президент України своїм Указом від 24 березня 2021 року за №119/2021 затвердив Національну стратегію у сфері прав людини.

Сприяння та захист прав людини є критичним для досягнення миру, сталого людського розвитку, демократії та безпеки. Підхід, заснований на правах людини, має бути одним з керівних підходів у діяльності Уряду.

Тому доцільно в загальній частині Бюджетної декларації зазначити, що пріоритетні напрями бюджетної політики на 2022-2024 роки ґрунтуються на положеннях Національної стратегії у сфері прав людини.

Крім того, за результатами аналізу динаміки та структури валового внутрішнього продукту в Україні, а також закладених показників фонду оплати праці, викликає занепокоєння, що питома вага заробітної плати характеризується стійкою тенденцією до зменшення.

Пропонується:

абзац перший Загальної частини Бюджетної декларації після слів «Стратегії економічної безпеки на період до 2030 року» доповнити словами «Національної стратегії у сфері прав людини»;

підрозділ «Перспективи економічного розвитку на середньострокову перспективу (2022-2024 роки)» Загального розділу доповнити наступними пропозиціями:

«Передбачити збереження частки оплати праці у ВВП за категоріями доходу та недопущення її зниження за рахунок зростання долі прибутку прибуткових підприємств.

Забезпечити зростання середньої заробітної плати темпами, що дозволять реалізувати завдання Національної економічної стратегії на період до 2030 року щодо досягнення рівня доходів та соціальних виплат не менше середньоевропейського рівня».

2. У підрозділі «Прожитковий мінімум» розділу «Державна політика у сфері соціального захисту» проекту передбачено встановлення прожиткового мінімуму на 2022 – 2024 роки у таких розмірах:

	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
	з січня	з липня	з грудня	з січня	з липня	з грудня	з січня	з липня	з грудня
Прожитковий мінімум, грн:	2393	2508	2589	2589	2713	2778	2778	2911	2972
на одну особу									
для дітей віком до 6 років	2100	2201	2272	2272	2381	2438	2438	2555	2609
для дітей віком від 6 до 18 років	2618	2744	2833	2833	2969	3040	3040	3186	3253
для працездатних осіб	2481	2600	2684	2684	2813	2880	2880	3018	3082
для осіб, які втратили працездатність	1934	2027	2093	2093	2193	2246	2246	2354	2403

Рівень забезпечення прожиткового мінімуму для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» у відсотковому співвідношенні до прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення:

у 2022 році: для працездатних осіб – 45 відсотків, для осіб, які втратили працездатність, та осіб з інвалідністю – 100 відсотків, для дітей – 130 відсотків відповідного прожиткового мінімуму;

у 2023 році: для працездатних осіб – 50 відсотків; для осіб, які втратили працездатність, та осіб з інвалідністю – 100 відсотків, для дітей – 130 відсотків відповідного прожиткового мінімуму;

у 2024 році: для працездатних осіб – 55 відсотків; для осіб, які втратили працездатність, та осіб з інвалідністю – 100 відсотків, для дітей – 130 відсотків відповідного прожиткового мінімуму.

При цьому зауважується, що народні депутати України та Уряд підготували ряд законодавчих ініціатив, спрямованих на зміну підходів до визначення та застосування прожиткового мінімуму, і до прийняття законодавчих рішень для розрахунку прогнозного прожиткового мінімуму на 2022 – 2024 роки застосовано підхід, за яким прожитковий мінімум встановлюється на підставі затвердженого у законі України про Державний бюджет України розміру прожиткового мінімуму у грудні поточного року з урахуванням його підвищення темпами, що на 2 відсоткових пункти перевищують показник прогнозного індексу споживчих цін.

Комітет постійно наголошує, що такий підхід до розрахунку прожиткового мінімуму не відповідає вимогам міжнародних актів та національного законодавства, зокрема Конституції України та Закону України «Про прожитковий мінімум», та не забезпечує встановлення цього базового державного соціального стандарту в реальних розмірах, оскільки основою для його розрахунку береться розмір законодавчо встановленого прожиткового мінімуму, який вже є нижчим від фактичного прожиткового мінімуму у 2-2,4 рази, а значить не спроможний забезпечити нормальне функціонування організму людини, збереження її здоров'я, задовольнити основні соціальні і культурні потреби особистості.

З метою створення умов для відновлення ролі прожиткового мінімуму як базової основи для ефективного формування системи соціальних стандартів і гарантій, якісного функціонування системи соціального захисту як найважливішого засобу підвищення інклюзії через скорочення бідності, нерівності, попередження маргіналізації та соціальної ізоляції, Верховною Радою України прийнято в першому читанні проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань формування прожиткового мінімуму та створення передумов для його підвищення (реєстр. № 3515). Наразі у Комітеті триває робота з його доопрацювання та підготовки до розгляду парламентом у другому читанні та прийняття як Закону.

Пропонується:

абзац другий підрозділу «Прожитковий мінімум» розділу «Державна політика у сфері соціального захисту» проекту викласти в такій редакції:

«Народні депутати України та Уряд підготували ряд законодавчих ініціатив, спрямованих на зміну підходів до визначення та застосування прожиткового мінімуму, після прийняття яких буде здійснено перерахунок розмірів прожиткового мінімуму з відповідним коригуванням показників державного бюджету на відповідний рік»;

Доповнити підрозділ «Прожитковий мінімум» наступним абзацом:

«З 2023 року передбачити повернення в домогосподарства сплачених податків на суму розміру прожиткового мінімуму за кожну утримувану в домогосподарстві особу.»

3. У підрозділі «Мінімальна заробітна плата та соціальні стандарти» розділу «Державна політика у сфері соціального захисту» проекту передбачено, що під час формування видаткової частини на 2022 – 2024 роки буде враховано такі показники:

мінімальної заробітної плати:

з 01 січня 2022 року – в розмірі 6 500 грн, з 01 жовтня 2022 року – в розмірі 6 700 грн;

з 01 січня 2023 року – в розмірі 7 176 грн;

з 01 січня 2024 року – в розмірі 7 665 грн;

посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки:

з 01 січня 2022 року – в розмірі 2 893 грн, з 01 жовтня 2022 року – в розмірі 2 982 грн;

з 01 січня 2023 року – в розмірі 3 193 грн;

з 01 січня 2024 року – в розмірі 3 411 гривень.

Слід відмітити, що за Основними макропоказниками економічного і соціального розвитку України у 2020 – 2024 роках, викладеними в цьому ж проекті, впродовж 2022 року прогнозується рівень споживчої інфляції у 106,2%, тоді як темпи приросту мінімальної заробітної плати і посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки передбачають збільшення цих показників всього лише на 3,1%, що не забезпечує навіть компенсацію їх інфляційного знецінення. В умовах постійного зростання цін і тарифів зазначене сприятиме зниженню купівельної спроможності населення України, зменшенню надходжень до бюджетів у вигляді податків, обов'язкових зборів і соціальних внесків та виникненню чи поглибленню дефіцитів бюджетів.

Пропонується:

забезпечити встановлення розміру мінімальної заробітної плати на рівні не нижче, ніж 50 % від середньої заробітної плати;

передбачити формування видаткової частини на 2022 рік з урахуванням показників мінімальної заробітної плати і посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки у розмірах, що забезпечують їх підвищення не нижче, ніж на рівень показника прогнозного індексу споживчих цін.

4. У підрозділі «Оплата праці працівників бюджетної сфери, працівників державних органів та суддів» розділу «Державна політика у сфері соціального захисту» проекту передбачено, зокрема, що видатки на 2022 – 2024 роки на оплату праці працівників державних органів, суддів розраховано на рівні 2021 року.

Таким чином можна констатувати, що Кабінет Міністрів України пропонує безпідставно «заморозити» на наступні кілька років розміри та умови оплати праці для окремої категорії працівників країни, не враховуючи при цьому інфляційне знецінення їх грошових доходів, відповідне зниження рівня життя і соціальної захищеності працівників державних органів, для переважної більшості яких саме заробітна плата є основним і єдиним джерелом існування.

Зазначена пропозиція не відповідає статті 50 Закону України «Про державну службу», за якою держава має забезпечити достатній рівень оплати праці державних службовців для професійного виконання посадових обов'язків, чим заохочує їх до результативної, ефективної, доброчесної та ініціативної роботи, а також суперечить приписам статей 21 і 24 Конституції України щодо рівності громадян у правах та перед законом, статі 2-1 Кодексу законів про працю України та може розцінюватися як дискримінація у сфері праці, зокрема порушення принципу рівності прав працівників на рівну винагороду за працю рівної цінності, на забезпечення мінімальних гарантій в оплаті праці тощо.

Вітаючи включення до Бюджетної декларації видатків на ліквідацію заборгованості перед шахтарями, звертаємо увагу, що станом на 01.05.2021 заборгованість по заробітній платі становить більше 3.5 млрд. грн., з них 45 % - борги по заробітній платі державних підприємств.

Пропонується:

абзаци перший і другий цього підрозділу викласти в такій редакції:

«На 2022 - 2024 роки видатки на оплату праці працівників бюджетної сфери, державних органів, суддів розраховано з урахуванням прогнозного розміру посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС, прогнозного розміру мінімальної заробітної плати, прогнозного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб»;

доповнити абзац четвертий цього підрозділу такими напрямками:

«скорочення розриву між розмірами мінімальної заробітної плати та посадового окладу працівника I тарифного розряду за Єдиною тарифною сіткою з метою поступового його ліквідації»;

забезпечення реалізації вимог законодавства щодо фінансування державних гарантій в оплаті праці працівникам освіти, охорони здоров'я, державної служби;

забезпечення видатків на ліквідацію заборгованості із заробітної плати і для працівників державних підприємств, установ та організацій».

5. У проекті Бюджетної декларації на 2022-2024 роки Кабінет Міністрів України запланував зменшення рівня безробіття населення у віці 15–70 років за методологією Міжнародної організації праці (відсоток до економічно активного населення відповідного віку) у 2022 р. – 8,5%, 2023 р. – 8,0%, 2024 р. – 7,8%.

Проте, глобальна економічна криза, спричинена пандемією, зумовила зростання безробіття. За даними Державної служби статистики України, у 2020 році кількість робочої сили, за методологією Міжнародної організації праці, віком 15 – 70 років порівняно з 2019 роком зменшилась на 476,5 тис. (2,6 відсотка) – до 17,6 млн осіб, а зайнятого населення – на 663 тис. (4 відсотки) – до 15,9 млн осіб. До того ж рівні представлення населення в робочій силі та зайнятості знизилися відповідно з 63,4 та 58,2 до 62,1 та 56,2 відсотка населення зазначеного віку у 2020 році.

Рівень зайнятості залишається меншим від потенційно можливого та бажаного, виходячи з цілей економічного та соціального розвитку, нижчим від рівнів зайнятості у провідних державах Європейського Союзу та характеризується нерівномірною віковою і гендерною диференціацією.

Фактично, Уряд не врахував положення Стратегії людського розвитку, схваленої на засіданні Уряду 14 квітня 2021 року та затвердженої Указом Президента України від 2 червня 2021 року № 225/2021, яка визначає цілі та основні завдання, що стоять перед державою, у сфері людського розвитку як напрямку забезпечення національної безпеки України.

Не зважаючи на запропоноване зменшення рівня безробіття, нажаль, конкретних заходів щодо його зменшення проектом Бюджетної декларації на 2022-2024 роки не передбачено.

Пропозиція:

розділ «Державна політика у сфері соціального захисту» доповнити новим напрямом **«Пріоритетні завдання політики зайнятості населення»** такого змісту:

«Забезпечити покращення ситуації на ринку праці та зменшення рівня безробіття у 2022 р. до 8,5%, у 2023 р. до 8,0% та у 2024 р. до 7,8% шляхом розроблення, затвердження та реалізації Загальнодержавної програми сприяння зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період 2022-2024 роки».

6. Враховуючи необхідність забезпечення виконання Рішення Ради Національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію людського розвитку», а також підвищення розмірів мінімальної пенсії та державної соціальної допомоги особам з інвалідністю, проведення щорічної індексації пенсії з 01 березня відповідно до законодавства, доцільно передбачити в 2022 – 2024 роках видатки на забезпечення повного обсягу виплат пенсій, доплат, надбавок та допомог, запровадити дієві механізми стимулювання розвитку ринку соціальних послуг тощо.

Крім того, при формуванні прогнозних обсягів видатків на період 2022 – 2024 роки не враховувались суми пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), які не виплачено за період до місяця їх відновлення, внутрішньо переміщеним особам, особам, які відмовились відповідно до пункту 1 частини першої статті 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи і зареєстрували місце проживання та постійно проживають на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження, та суми не виплачених пенсій особам, які залишились проживати на тимчасово окупованій території і жодного разу не зверталися на підконтрольній території щодо поновлення пенсійних виплат.

Пропозиція:

підрозділ «Соціальна політика» розділу «Державна політика у сфері соціального захисту» доповнити новими завданнями на 2022 – 2024 роки:

«забезпечення реорганізації Фонду соціального страхування та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття;

забезпечення включення коштів, що надходять від сплати Єдиного соціального внеску до Державного бюджету України, передбачивши такі зміни в Законі України «Про Державний бюджет України на 2022 рік;

передбачення прогнозних обсягів видатків на фінансування не виплачених сум пенсій внутрішньо переміщеним особам, особам, які відмовились від довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи і зареєстрували місце проживання та постійно проживають на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження, та особам, які залишились проживати на тимчасово окупованих територіях і жодного разу не зверталися щодо поновлення пенсійних виплат;

започаткування у 2022 році підвищення мінімальної пенсійної виплати для непрацюючих пенсіонерів віком старше 75 років за наявності страхового стажу у жінок 30 років, у чоловіків 35 років, до розміру 3 500 гривень;

встановлення у 2023 році державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, виходячи з відсоткового співвідношення з розміром: для дітей віком до 6 років – 4 477 грн, для дітей віком від 6 до 18 років – 5 491 грн, для працездатних осіб – 6 183 грн, для осіб, які втратили працездатність, – 4 097 гривень;

забезпечення доступних соціальних послуг особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, з урахуванням їх індивідуальних потреб;

розширення програм, у тому числі впровадження активних програм зайнятості, та збільшення їх розміру для виведення осіб/сімей зі складних життєвих обставин;

забезпечення цифровізації соціальних виплат і послуг;

розширення переліку послуг, що надаються населенню Пенсійним фондом України;

запровадження дієвих механізмів стимулювання розвитку ринку соціальних послуг, у тому числі спрямованих на розвиток недержавного сектору надавачів соціальних послуг, мотивацію надавачів соціальних послуг із підвищення рівня якості надання соціальних послуг;

посилення спроможності органів місцевого самоврядування виконувати функції фронт-офісу у сфері соціального захисту населення шляхом упровадження ними електронних сервісів;

удосконалення системи надання особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю реабілітаційних послуг;

удосконалення системи забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації;

забезпечення з 2022 року фінансування Програми Реабілітації відповідно до Закону України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я».

7. У додатку 1 «Граничні показники видатків та надання кредитів державного бюджету і цілі державної політики у відповідній сфері діяльності та показники їх досягнення у 2020-2024 роках»:

- внести зміни до Цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник коштів державного бюджету, та показників їх досягнення, виклавши розділ «2. Гідне пенсійне забезпечення» (*головний розпорядник коштів Державного бюджету України – Міністерство соціальної політики України*) в такій редакції:

Найменування показника досягнення цілі	Результати виконання					
	одиниці виміру	2020 (звіт)	2021 рік (затверджено)	2022 рік (проект)	2023 рік (потреба)	2024 рік (потреба)
Ціль 2. Гідне пенсійне забезпечення						
Середній розмір пенсії, призначеної відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (без урахування надбавок, підвищень та доплат, встановлених згідно з іншими актами законодавства)	грн	2809,87	3116,04	3370,96	3581,88	3777,23
Середній розмір виплати пенсіонерам з числа військовослужбовців* (без урахування надбавок, підвищень та доплат, встановлених згідно з іншими актами законодавства)	грн	5992,13	5787,00	6096,34	6460,53	6827,21

* з урахуванням сум перерахунків пенсій, проведених згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 103 “Про перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим категоріям осіб”

- доповнити розділ «2. Гідне пенсійне забезпечення» новим показником досягнення цілі «Видатки на фінансування пенсійних програм», передбачивши наступні видатки: у 2022 році – 211,6 млрд грн, у 2023 – 198,9 млрд грн, у 2024 – 214,6 млрд гривень»;

- внести до Цілей державної політики доповнення щодо забезпечення виконання рішень судів загальної та конституційної юрисдикції з визначенням відповідних показників їх досягнення.

8. У розділі “Державна політика у справах ветеранів” не враховані пропозиції Міністерства у справах ветеранів України щодо забезпечення виконання завдань реалізації державної політики у справах ветеранів.

Положення Бюджетної декларації на 2022-2024 роки, схваленої постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 548, не забезпечують повною мірою потреби Міністерства у справах ветеранів України у фінансових ресурсах для реалізації заходів середньострокового бюджетного планування.

Обсяги загальнодержавних видатків за 4 програмами щодо субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для відповідних категорій ветеранів війни та членів їх сімей (1511040, 1511050, 1511060, 1511070) Бюджетною декларацією на 2022-2024 роки не передбачені.

Пропозиція:

1) доповнити розділ “Державна політика у справах ветеранів” двома абзацами такого змісту:

“удосконалення організації фінансової та юридичної підтримки ветеранів війни, членів їх сімей та створення Українського ветеранського фонду;

покращення житлового забезпечення ветеранів війни, членів їх сімей та родин загиблих захисників, виплата компенсацій за житлові приміщення”;

2) забезпечити повною мірою потреби Міністерства у справах ветеранів України у фінансових ресурсах за загальним фондом державного бюджету для

реалізації заходів середньострокового бюджетного планування, а саме, перебачити у Бюджетній декларації видатки Міністерства у 2022 році – 3 223 844,5 тис.грн, у 2023 році – 4 044 860,6 тис.грн; у 2024 році - 4 765 828 тис.грн.

3) з метою виконання Програми Президента України у сфері захисту прав ветеранів на період з лютого 2021 року до травня 2024 року, яка погоджена на спільній нараді у Президента України за участю Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів та членів Уряду, Плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік, а також для забезпечення реалізації державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей ветеранів та осіб, на яких поширюється чинність Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, врахувати пропозиції Міністерства у справах ветеранів України до Бюджетної декларації на 2022-2024 роки (додаються).

9. Розділ «Державна політика у сфері охорони здоров'я» потребує доопрацювання з урахуванням положень Національної стратегії у сфері прав людини.

Пропозиція:

доповнити розділ «Державна політика у сфері охорони здоров'я» абзацом «Фінансування Програми медичних гарантій становить на рівні 5% ВВП на відповідний рік».

10. На виконання державного бюджету протягом 2022-2024 років можуть вплинути такі ризики як заборгованість по заробітній платі, неофіційна зайнятість та заборгованість по сплаті ЄСВ.

Пропозиція:

доповнити частину першу розділу «Оцінка фіскальних ризиків та їх вплив на показники державного бюджету» наступним абзацом:

«заборгованість по заробітній платі, неофіційна зайнятість та заборгованість по сплаті єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

щодо проєкту Закону України про внесення змін до статті 3-1 Закону України «Про оплату праці» щодо підвищення рівня трудових доходів громадян, яким надано статус особи, що проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського (реєстр. № 4350)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 14 червня 2021 року (протокол № 78) розглянув проєкт Закону України про внесення змін до статті 3-1 Закону України «Про оплату праці» щодо підвищення рівня трудових доходів громадян, яким надано статус особи, що проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського (реєстр. № 4350 від 09.11.2020), внесений народними депутатами України Костюхом А.В. та іншими.

Законопроектом пропонується, починаючи з 1 січня 2022 року, доповнити перелік складових заробітної плати, що не враховуються при обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру, такою виплатою як підвищення посадових окладів (тарифних ставок) за роботу на підприємствах, в установах, організаціях, розташованих на території населених пунктів, яким надано статус гірських.

Метою даної законодавчої ініціативи є підвищення рівня трудових доходів громадян, яким надано статус особи, що проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського, а також забезпечення державної підтримки розвитку гірських населених пунктів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не заперечує можливості прийняття законопроекту та висловлює зауваження до нього.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету прийняв рішення, що даний законопроект має вплив на показники бюджетів (призведе до збільшення витрат державного та місцевих бюджетів на оплату праці працівників бюджетної сфери у населених пунктах, яким надано статус гірських, і відповідно, надходжень таких бюджетів від податків і зборів, що нараховуються на доходи громадян). У

разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу визнав положення законопроекту такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Міністерство економіки України підтримує ідею зміни складових заробітної плати, які не враховуються при обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру, та висловлює пропозицію щодо більш розширеної редакції частини другої статті 3-1 Закону України «Про оплату праці».

Міністерство фінансів України вважає, що норми законопроекту відповідають бюджетному законодавству, проект закону може набрати чинності у терміни, визначені розробником.

Міністерство юстиції України повідомляє про відсутність зауважень та пропозицій до проекту закону.

Враховуючи вищезазначене та результати обговорення законопроекту, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок та рекомендував Верховній Раді України проєкт закону про внесення змін до статті 3-1 Закону України «Про оплату праці» щодо підвищення рівня трудових доходів громадян, яким надано статус особи, що проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського (реєстр. № 4350) включити до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Г.М.

Проект Постанови Верховної Ради України додається.

Голова Комітету

Г. Третякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол № 78

14 червня 2021 року

**Про розгляд кандидатури для призначення на посаду
головного консультанта секретаріату Комітету Верховної Ради
України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів**

Відповідно до статті 55 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», розглянувши розпорядження в.о. Керівника Апарату Верховної Ради України М. Теплюка № 910-К від 09 червня 2021 року про визначення переможців конкурсу на зайняття посад державної служби в Апараті Верховної Ради України, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів **в и р і ш и в:**

доручити Голові Комітету Г. Третяковій звернутися до в.о. Керівника Апарату Верховної Ради України М. Теплюка про призначення ДАНИЛЕНКО Галини Леонідівни на посаду головного консультанта секретаріату Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

Г. Третякова